

קהילה

גיבור בעל כורחו

בילי בסרגליק 03.03.2011

מוחמד אדם (19) פליט מסודן, הלומד ומתגורר בכפר הירוק, הוא אחד מהגיבורים הראשים בסרט stronger no mor שזכה השבוע באוסקר על סרט דוקומנטארי קצר. היום הוא חולם להתגייס לצה"ל וללמוד משפטים. "הכי טוב זה שאני לומד" הוא אומר

דרך ארוכה עשה מוחמד אדם בן ה-19, תלמיד בכפר הירוק במגמת הנדסת מכונות אשר ברמת השרון להוליווד. מדרפור שבסודן, למצרים, לישראל, לתל אביב, רמת השרון ולאוסקר בהוליווד ארה"ב. מוחמד אדם (19), החי ולומד בכפר הירוק במשך השבוע, תלמיד כיתה י"ג בכפר הירוק, הצליח לטלטל ולרגש בסיפור חייו את אלו שראים את הסרטים הטובים ביותר בעולם. הסרט הדוקומנטארי stronger no mor בו הוא משתתף כגיבור ראשי, זכה השבוע באוסקר על הסרט הדוקומנטארי הקצר.

בשבילו החיים הם סרט קשה, לא צפוי ולא ידוע. נער צעיר שברח מהמלחמה בדרפור, ראה את אביו נרצח לנגד עיניו, איבד את אימו ואחיו ולאחר מכן גילה שהם בחיים, הגיע למצרים ואז לבדו לישראל, התגלגל לבית הספר רוגוזין בתל אביב, שהבמאים קירק סיימון וקארן גודמן בחרו להתמקד בסרטם ולהציג את הפליטים החיים בישראל ולומדים שם. בין השנים 2009-10 כאשר למד ברוגוזין בתל אביב, הגיעו הבמאים לבית הספר ובחרו 3 גיבורים ראשיים ואדם הוא אחד מהם. "הגיעו אלי דרך מנהלת בית הספר התיכון רוגוזין" הוא מספר לי השבוע ממקום מושבו בכפר "וביקשו שאצטלם לסרט והסכמתי. סיפרתי את סיפורי חיי בסרט. זה לא סרט קולנועי, לא, זה סרט על פי סיפורי חיים. היו 3 סיפורי חיים ואחד מהם שלי".

- מדוע בחרו אותך כאחד מהגיבורים הראשים בסרט על הפליטים מסודן החיים ולומדים בבית הספר רוגוזין?

"אינני יודע, נראה לי שהם חשבו שעבר עלי עניין קשה".

- היה קשה לספר את סיפורי חייך מול המצלמה?

"כן. בהתחלה היה מאוד קשה לספר. גם לא סיפרתי הכל כי קשה לי להגיד את כל מה שבתוכי. גדלתי בדרפור אשר בסודן. כשהתחילה המלחמה שם ברחתי. הגעתי לעיר בירה של סודן, משם הגעתי לישראל. הייתי בן 13 כשברחתי מדרפור. אני לא יודע מה קרה עם ההורים שלי. לפני שנה וחצי דיברתי עם אמא שלי ואחי בטלפון פעם ראשונה. שוב פרצה מלחמה שם וכשיו ואני לא יודע מה קורה היום. איזה משפחה לקחה אותי, נתנו לי מה שצריך ואחרי כמה חודשים שלחו אותי למצרים".

מה שאדם לא מספר לי אבל כן מספר בסרט הוא על העובדה שאביו נרצח לנגד עיניו והוא נמלט לאחר שלא מצא את אימו ואחיו. סיפורו הוא סיפור זוועה של נער שחור עיניים, שחווה אובדן, מלחמה ובריחה. כמו רבים מילדי הפליטים שלומדים ברוגוזין, שלושת גיבורי הסרט היו עדים לרצח בני משפחתם, נמלטו מקרבות דמים, ממחנות עבודה ומעבודות. אדם כמו חבריו עבר במדבר של מצרים ורק בישראל למעשה זכה לתמיכה. הסרט עוסק בבית הספר רוגוזין אותו מנהלת קארן טל, ובבית החם שהעניק לילדים. כעת את הבית החם ההוא מחליף הכפר הירוק, שם לפחות הוא לומד את מקצוע המכונאות שאולי יעניק לאדם זמנית אפשרות תעסוקה בתקווה שאכן יזכה ללמוד משפטים כפי שהוא חולם.

- מה עשית במצרים?

"ישבתי שלוש שנים וחצי בקהיר. גרתי אצל חבר שהכיר אותי מילדות כשהייתי קטן. גם הוא היה לבד אך היה בן 20 ומשהו ועבד. היה לו ולעוד בית משותף עם כמה אנשים ואחר כך עליתי לישראל. באתי לתל אביב, עבדתי חודשים בברכה. אחרי חודשים אמרתי להם שאני לא רוצה לעבוד אני באתי כי אני מחפש ללמוד. אמרתי את זה לחבר שלי והיה איזה חבר שהכרתי שלמד כאן בארץ בבית ספר ביפו והוא אמר שהוא יכול לעזור לי להגיע לבית ספר. הוא דיבר עם האנשים שלקחו אותי לבית ספר רוגוזין בתל אביב. שם היה סבבה, למדתי שם 3 שנים. הגעתי לכפר הירוק דרך רוגוזין. אנשים מהכפר הירוק הגיעו לשם לראות את התלמידים שלומדים מכונאות אז דיברתי איתם.

"היה איזה בחור שלמד בכפר הירוק ואמר שזה בסדר וטוב והציע לי לבוא, אז החלטתי לבוא. מנהלת בית הספר רוגוזין החליטה שאבוא לכפר ללמוד. אני לומד בכפר הירוק 7 חודשים. ללמוד בכפר זה סבבה. אבל החיים קשים. אין לי אזרחות, והמעמד שלי הוא זמני. זה קשה כי אני לא יכול לדעת מה קורה איתי. בחדשות את שומעת: לא רוצים עובדים זרים, לא רוצים מסתגנים, לא יודע מה מצבי. אני גם מאוד מתגעגע למשפחה. אם יהיה שלום אני בטח אחזור לחפש את המשפחה. יש לי בכפר הירוק חברים וחברות וידידים וידידות. הכי טוב זה שאני לומד. כי בדרפור לא למדתי וללמוד זה דבר טוב כדי שיהיה לי עתיד".

ענבר שוורץ (28), מלווה וחונכת את אדם אחרי שהתנדבה במרכז ששהה בו והיא מספרת: "נקשרנו אחד לשנייה ומאוד אהבתי את הילד הזה. היה לי קשה עם העובדה שלא היה לו אף אחד שיכול לסמוך עליו או להיעזר בו. אבא שלו נרצח מול עיניו כשהיה בן 13 והוא פשוט ברח מסודן. יש הרי מלחמה. מליציות של אנשים על סוסים הגיעו יום אחד לכפר שלו. יום

אחד קם מוחמד ליריות ורצח. פשוט נכנסו וטבחו בהם. הוא נמלט על נפשו אחרי שראה את אביו נרצח ולא מצא את אחיו ואימו, דרך חברים ואנשים שמכירים אותו מהכפר בסודן. הוא חשב שמשפחתו לא בחיים. הוא הגיע לישראל, למד ברוגוזין, אני זכיתי להיות שם כשהוא התקשר לאימו פעם ראשונה וגילה שהיא חיה. הוא היה מאוד מאוד מרוגש, שמח ובכה, כך גילה שהיא ואחיו בחיים. הוא כלל לא ידע. הוא רוצה ללמוד משפטים או יחסים בינלאומיים או דיפלומטיה ואני בטוחה שזה יכול להתאפשר.

אחרי שאני מכירה אותו שלוש וחצי שנים, אני יכולה לומר לך שהוא חכם בטירוף, סיים בגרות מלאה, והוא לוחם על חייו במובן של להתקדם. הוא מסתכל קדימה. יש לו המון המון רצון להגיע לאן שהוא עם חייו. הוא לא מוותר. עם כל הקשיים שעבר, וגם בארץ, כפי שידועים לפליט יש הרבה קשיים, הוא פשוט נלחם, המשיך וסיים את הלימודים, לא נתן לזה לפגוע בעתיד שלו. הוא גם מאוד רוצה להתגייס. הוא מאוד מכיר תודה למדינת ישראל, ואנחנו רוצים ונתחיל בתהליכים שקשורים לגיוסו. נקווה שלמרות הקשיים, ולמרות שכביכול הוא לא יכול, אנחנו נעשה את מירב מאמצינו. חשוב לו מאוד להחזיר חזרה למדינת ישראל. הוא מאוד ביישן אבל ילד מקסים, מבחינתי הוא חלק מהמשפחה שלי עד יומי האחרון".

בית הספר התל-אביבי רוגוזין, העניק ל-48 ילדי פליטים מאפריקה לימודים, חיבוק, בגדים ואוכל וגם לאדם. אין ספק שישראל עוד תשתמש בסרט הזה כמקדם הסברה, וכעת משזכה באוסקר יוקרתו עלתה לאין ספור. גם בכפר הירוק קלטו את אדם והם מאפשרים לו לימודים, נותנים לו בית, חברה ומסגרת. בסופי שבוע חוזר אדם לתל אביב, שם הוא חי בדירה עם עוד חבר. בדראפור מתרחש מזה כמה שנים רצח עם ובישראל קיבל אדם תיקווה.

- כששמעת שהסרט זכה באוסקר, הפרס הכי יוקרתי לסרטים, ושכל העולם צופה בסיפור חיך מה הרגשת?

"זה סבבה, זו הרגשה גדולה כי לא חשבתי שסרט כזה יגיע למצב כזה. כשאמרו לי שאני כוכב, אמרתי אני לא כוכב, היה לי מזל של כוכב, כי כוכבים לומדים המון שנים. שחקנים משחקים בתיאטרון ולומדים המון. אני מקווה שזה יזיז משהו, בכל זאת סרט. התרגשתי שאני שומע את הסיפור שסיפרתי, הרגשתי משהו אחר. ראיתי את הסרט לפני חודש או חודשים בבית בתל אביב. אני גר בתל אביב בסופי שבוע עם חבר שלי שהוא משלם על הכל. אני מגיע לשם בשישי שבת וכל השבוע ישן בכפר הירוק".

בעוד חודשיים לערך הוא יסיים את לימודיו בכפר הירוק והוא מתכנן ללמוד משפטים. הוא מקווה שמדינת ישראל תשלם לו על הלימודים או שכתוצאה מהסרט מישהו ירים את הכפפה ויממן את לימודיו. על ההשתתפות בסרט לא שילמו לו. מנהלת בית הספר רוגוזין, נסעה לטקס האוסקר ו אחרי הזכייה.

- האם אתה חש שבסופו של דבר ההישתתפות בסרט עשתה לך טוב?

"אולי ככה מישהו יעזור לי בדרך".

- על מה אתה חולם?

שיהיה לי עתיד טוב. שאני אלמד משפטים בינלאומיים, יהיה לי תעודות טובות ויהיה לי חיים טובים".

- מצאת בכפר הירוק אהבה?

"זה לא הזמן של זה. צריך קודם ללמוד, שיהיה משהו ביד ואז אחפש דברים כאלו, יש לי זמן".